

NATIONAL ACADEMY OF MEDICAL SCIENCES OF UKRAINE
STATE INSTITUTION «NATIONAL RESEARCH CENTER
FOR RADIATION MEDICINE»
RADIATION HYGIENE AND EPIDEMIOLOGY INSTITUTE

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ
ЦЕНТР РАДІАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ»
ІНСТИТУТ РАДІАЦІЙНОЇ ГІГІЄНИ І ЕПІДЕМІОЛОГІЇ

«PRACTICAL OPHTHALMOLOGY.
MEDICAL AND ENVIRONMENTAL
PROBLEMS OF OUR DAYS»

«ПРАКТИЧНА ОФТАЛЬМОЛОГІЯ.
МЕДИЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОСТІ»

COLLECTION OF WORKS INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERDISCIPLINARY
CONFERENCE

February 23-24, 2023

ЗБІРНИК ПРАЦЬ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

23-24 лютого 2023 року

Київ - 2023

**NATIONAL ACADEMY OF MEDICAL SCIENCES OF UKRAINE
STATE INSTITUTION «NATIONAL RESEARCH CENTER
FOR RADIATION MEDICINE»
RADIATION HYGIENE AND EPIDEMIOLOGY INSTITUTE**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ
ЦЕНТР РАДІАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ»
ІНСТИТУТ РАДІАЦІЙНОЇ ГІГІЄНИ І ЕПІДЕМІОЛОГІЇ**

**«PRACTICAL OPHTHALMOLOGY.
MEDICAL AND ENVIRONMENTAL
PROBLEMS OF OUR DAYS»**

**«ПРАКТИЧНА ОФТАЛЬМОЛОГІЯ.
МЕДИЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОСТІ»**

**COLLECTION OF WORKS INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERDISCIPLINARY
CONFERENCE**

February 23-24, 2023

**ЗБІРНИК ПРАЦЬ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
МІЖДИСЦІПЛІНАРНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
23-24 лютого 2023 року**

Київ, 2023

УДК 617.7 : 616.091 : 614.1

Collection is published in accordance with the decision of the Academic Council of the Institute of Radiation Hygiene and Epidemiology of the State Institution "National Scientific Center for Radiation Medicine of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine" Protocol No 01 / 24.01.2023

Матеріали збірника друкуються згідно з рішенням вченої ради Інституту радіаційної гігієни і епідеміології ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини НАМН України». Протокол № 01 від 24.01.2023 р.

Editorial board:

Fedirko P., Dr. habil. med., Professor; Pilmane M., Dr. habil. med., Professor; Maksymuk O. Yu., Dr. habil. med.; Babenko T. F., PhD; Garkava N. A., PhD.

Редакційна колегія:

Федірко П. А., д-р мед. наук, професор, Пілмане М., д-р мед. наук, професор, Максимук О. Ю., д-р мед. наук, Бабенко Т. Ф., канд. мед. наук, Гарькава Н. А., канд. мед. наук

Recensent:

Skrypnyk Rimma, Doctor of Medical Sciences, Professor, Department of Ophthalmology, O. O. Bogomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine

Рецензент:

Скрипник Римма Леонідівна, д-р мед. наук, професор, професор кафедри офтальмології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, м.Київ, Україна

The authors are responsible for the content and design of the works.

За зміст і оформлення робіт несуть відповідальність автори.

Practical ophthalmology. Medical and environmental problems of our days : collection of works international scientific and practical conference / ed. Fedirko P., Pilmane M., Maksymuk O., Babenko T. F., Garkava N. A. Kyiv : 2023. 134 p.

Практична офтальмологія. Медичні та екологічні проблеми сучасності : збірник праць міжнародної наук.-практ. конф. / За ред. Федірка П. А., Пілмане М., Максимук О. Ю., Бабенко Т. Ф., Гарькавої Н. А. Київ : 2023. 134 с.

ISBN 978-966-7656-15-7

©State Institution «National Research Center for Radiation medicine of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine", 2023

ISBN 978-966-7656-15-7

©ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини НАМН України», 2023

МОРФОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ НЕЙРОДЕГЕНЕРАТИВНИХ ПРОЦЕСІВ ЗОРОВИХ НЕРВІВ У ПАЦІЄНТІВ З ЕПРЕТИНАЛЬНИМИ МЕМБРАНАМИ

**Іваніцька О. В., Лебідь О. П., В'язовський Ю. І.,
Заїчко К. С.**

*Одеський національний медичний університет
МОЗ України, м. Одеса, Україна*

Нейродегенеративні процеси в зорових нервах, які в багатьох випадках тривалий час протікають безсимптомно, визивають атрофію нервових волокон, незворотне зниження зорових функцій, нерідко призводять до інвалідності пацієнтів різного віку. Наряду з традиційними функціональними та офтальмоскопічними методами дослідження, в алгоритмі сучасної діагностики цієї поліетіологічної патології застосовується оптична когерентна томографія, яка дозволяє у режимі реального часу отримати кількісні характеристики структури зорових нервів і сітківки та виявити як початкові зміни зорових нервів, що не виявляються традиційними методами дослідження, так і ступень їх ураження при далекозайдених процесах.

Мета роботи - оцінити інформативність спектральної оптичної когерентної томографії (СОКТ) при діагностиці нейродегенеративних процесів зорових нервів у пацієнтів з епіретинальними мембранами (ЕРМ).

Матеріал та методи дослідження. Нами проаналізовані результати обстеження 92 пацієнтів віком 23-82 років (119 очей), у яких було виявлено наявність перипапілярних ЕРМ. Дослідження проводилися на оптичному когерентному томографі SD-ОКТ (Spectralis,

Heidelberg Engineering GmbH, Germany), який працює у режимі трекінгу, що компенсує мікрорухи очей й дозволяє отримувати більш чіткі зображення структур та адекватні кількісні данні. Для візуалізації структури перипапільярної сітківки використовували стандартні протоколи аналізу кругового перипапільярного скану Overview Report та RNFL Single Exam Report.

Результати. Під час аналізу структури перипапільярної сітківки у всіх пацієнтів на кругових сканах було виявлено наявність ЕРМ, які візуалізувалися як потовщення внутрішньої межевої мембрани (Internal Limited Membrane. ILM), або як додаткова гіперрефлексивна полоса з внутрішньої сторони ILM. У більшості пацієнтів (63 особи) ЕРМ візуалізувалась на одному оці, у 27 – на обох очах. Як правило, ЕРМ візуалізувалась фрагментарно у різних сегментах перипапільярної сітківки. Лише на 19 очах спостерігалась потовщена ЕРМ на всьому протязі кругового скану. На 34 очах ознак наявності ЕРМ у макулярній ділянці сітківки не виявлено. Програмне забезпечення томографу дозволяє отримати результати аналізу товщини шару перипапільярних нервових волокон (ТШПНВ) у 11 сегментах: 4 зовнішніх, 6 внутрішніх та у папіломакулярному пучку у вигляді ліній (графіку) та секторних діаграм. Візуалізація полегшена наявністю кольорової шкали, згідно якій межові значення ТШПНВ позначаються жовтим кольором, виражене потоншення ТШПНВ – червоним, а значення ТШПНВ у межах статистичної “норми” – зеленим. У випадках значного перевищення верхніх меж статистичної “норми” колір не передбачений. Після отримання результатів первинного автоматичного аналізу ТШПНВ корегували положення ILM, проводили повторний автоматичний аналіз кругових сканів та зіставляли з першим. При цьому у більшості

випадків, особливо при значеннях ТШПНВ у межах статистичної “норми”, наявність ЕРМ суттєво не впливала на результати аналізу. В той же час врахування наявності ЕРМ та відповідна корекція положення ІЛМ дозволило у 18 пацієнтів виявити зниження ТШПНВ в окремих сегментах до межових значень, у 7 - ізольовані ураження папіло-макулярних пучків (у трьох пацієнтів ураження виявились на обох очах), а у 26 хворих з виявленими атрофічними змінами зорових нервів отримати уточнення показників ТШПНВ.

Висновки. Виявлення наявності ЕРМ при аналізі структури перипапільної сітківки та корекція дійсного положення внутрішніх меж шару перипапільних нервових волокон дає змогу отримати адекватні результати аналізу ТШПНВ. Це сприяє підвищенню якості аналізу та ранньому виявленню нейродегенеративних процесів в зорових нервах.

**РАДІАЦІЙНІ РИЗИКИ
НЕПУХЛИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ
СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ,
ЕВАКУЙОВАНОГО З 30-КМ ЗОНИ ЧАЕС**

Капустинська О. А., Прикащикова К. Є.

*ДУ «Національний науковий центр радіаційної
медицини Національної академії медичних наук
України», м. Київ, Україна*

Дана робота є продовженням і уточненням опублікованих раніше досліджень, проведених в ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини НАМН України».

МАКУЛЯРНОЇ ДЕГЕНЕРАЦІЇ Сфімова Ю. В., Федірко П. А., Бабенко Т. Ф., Дорічевська Р. Ю. .	39
НЕОБІРУНТОВАНА ПОСТАНОВКА ДІАГНОЗУ «ГЛАУКОМА» ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ГІПОТЕНЗИВНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ОДНОРАЗОВОМУ ПІДВИЩЕННІ ВНУТРІШНЬООЧНОГО ТИСКУ Жабосдов Д. Г., Куриліна О. І., Рижова І. П., Чурюмов Д. С.	41
ВПЛИВ ЗАДНЬОЇ СУБТОТАЛЬНОЇ ВІТРЕКТОМІЇ З ТАМПОНАДОЮ ВІТРЕАЛЬНОЇ ПОРОЖНИНИ СИЛІКОНОВИМ МАСЛОМ ТА ФАКО- ЕМУЛЬСИФІКАЦІЄЮ З ІМПЛАНТАЦІЄЮ ІОЛ НА МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ СІТКІВКИ Жук А.М.	45
МОРФОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ НЕЙРОДЕГЕНЕРА- ТИВНИХ ПРОЦЕСІВ ЗОРОВИХ НЕРВІВ У ПАЦІЄНТІВ З ЕПРЕТИНАЛЬНИМИ МЕМБРАНАМИ Іваніцька О. В., Лебідь О. П., В'язовський Ю. І., Заїчко К. С.	48
РАДІАЦІЙНІ РИЗИКИ НЕПУХЛИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ ЕВАКУЙО- ВАНОВОГО З 30-КМ ЗОНИ ЧАЕС Капустинська О. А., Прикащикова К. Є.	50
КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК Х-ЗЧЕПЛЕНОГО РЕТИНО- ШИЗИСУ Клопоцька Н. Г., Тищенко А. М., Стороженко К. Б., Клопоцька К. П.	53
МОЖЛИВІСТЬ ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ АТРОФІЇ ЗОРОВОГО НЕРВА У ХВОРИХ НА ПЕРЕДНІЙ УВЕЇТ ШЛЯХОМ ВИЗНАЧЕННЯ ДІАМЕТРУ ЗОРОВОГО НЕРВА ЗА ДОПОМОГОЮ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТОМОГРАФІЇ Ковтун О. В., Венгер Л. В., Савко В. В.	55
CHARACTERISTICS OF THE MAIN ANATOMICAL	